അംഗവൈകല്യം എന്നിവ ഉണ്ടാകുന്നവർക്ക് 5-4-2018-ലെ സ.ഉ.(കൈ)നമ്പർ 17/2018/വനം എന്ന ഉത്തരവ് പ്രകാരം നഷ്ടപരിഹാരം നൽകി വരുന്നുണ്ട്. വന്യുമൃഗശല്യം രൂക്ഷമായ പ്രദേശങ്ങളിലെ ഫോറസ്റ്റ് സെറ്റിൽമെന്റുകളിലെ താമസക്കാരെ സ്വയം സന്നദ്ധ പുനരധിവാസ പദ്ധതി പ്രകാരം കാടിന് പുറത്തേക്ക് പുനരധിവസിപ്പിക്കുന്നതിനും നടപടികൾ സ്വീകരിച്ച് വരുന്നുണ്ട്.

(ഡി) ഇത്തരത്തിൽ ദുരിതമനുഭവിക്കുന്നവർക്കും മരണപ്പെട്ടവർക്കും നൽകിവരുന്ന സർക്കാർ സഹായം വ്യക്തമാക്കുമോ; ഇവർക്കായുള്ള സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കാര്യക്ഷമമാക്കാൻ വനം വകപ്പ് നടപടി സ്വീകരിക്കുമോയെന്ന് അറിയിക്കുമോ?

വന്യജീവികളുടെ ആക്രമണം നേരിട്ടവർക്ക് 1980-ലെ ദി കേരള റൂൾസ് ഫോർ പേയ്മെന്റ് ഓഫ് കോമ്പൻസേഷൻ റ്റ വിക്ലിംസ് ഓഫ് അറ്റാക്ക് ബൈ വൈൽഡ് ആനിമൽസ് പ്രകാരം നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നുണ്ട്. 5-4-2018-ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് (കെ) നം.17/2018/വനം പ്രകാരം പുതുക്കിയ നിരക്കിൽ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകി വരുന്നു. നിലവിലെ നിരക്ക് അനുബന്ധമായി ചേർക്കുന്നു.* 8-1-2015-ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് (എം.എസ്.) നമ്പർ 02/2015/വനം പ്രകാരം കൃഷിനാശം സംഭവിക്കുന്ന 27 ഇനം കാർഷിക വിളയ്ക്കുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം നൽകി വരുന്നു.

വനൃജീവി സംഘർഷം നിയന്ത്രിക്കൽ

190(936) <u>ശ്രീ. ഐ. സി. ബാലക്വഷ്</u>ൺ: താഴെ കാണന്ന ചോദ്യത്തിന് വനം-വനൃജീവി വകപ്പമന്ത്രി സദയം മറുപടി നൽകമോ:

വന്യജീവി സംഘർഷം വനാതിർത്തിയിലുള്ള തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സഹായത്തോടെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിന് ഫലപ്രദമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിനുള്ള സാധ്യത പരിശോധിക്കുമോ; വിശദാംശങ്ങൾ നൽകുമോ?

വനാതിർത്തിയിലുള്ള വന്യജീവി സംഘർഷം തദേശ സ്ഥാപനങ്ങളടെ സഹായത്തോടെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിന് ഫലപ്രദമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിനുള്ള സാധ്യത പരിശോധിക്കുന്നതിനായി 14-9-2021-ൽ ബഹ്ര. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് മന്ത്രിയുടെ സാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ ഒരു അടിയന്തര യോഗം വിളിച്ച ചേർത്തിരുന്നു. സംസ്ഥാനത്തെ വനാതിർത്തികളോട് ചേർന്ന് ഉണ്ടാകുന്ന മനഷ്യവന്യജീവി സംഘർഷംമ്ലലമുള്ള മരണങ്ങൾ. ക്ഷിനാശം എന്നീ വകുപ്പാ ബന്ധപ്പെട്ട് വനം വകുപ്പം വിഷയങ്ങളമായി തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ

^{*} നിയമസഭയുടെ ഔദ്യോഗിക വെബ്സൈറ്റിൽ ലഭ്യമാണ്.

സംയുക്തമായി ആലോചിച്ച് ത്രിതല പഞ്ചായത്ത്വകളുടെ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പവരുത്തി, പദ്ധതികൂടി ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് പരിഹാര സ്വീകരിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയെപ്പറ്റി വനം വകപ്പ് വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഈ വിഷയത്തിൽ സത്വര നടപടികൾ ഉണ്ടാകുന്നതിനും ഇതിനായി ജില്ലതിരിച്ച് കാര്യനിർവ്വഹണത്തിനായി ബന്ധപ്പെട്ട അധികാരികളെ നിയോഗിക്കുന്നതിനം ആവശ്യമായ പ്രാരംഭ യോഗങ്ങൾ ചേരുന്നതിനെപ്പറ്റിയും യോഗത്തിൽ ചർച്ച ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. നിലവിൽ വകുപ്പ് സ്വീകരിച്ചുവരുന്ന മാർഗ്ഗങ്ങളെപ്പറ്റി പഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ അവബോധം നൽകിക്കൊണ്ട് വനം വകുപ്പ് ഈ പദ്ധതി നടപ്പിൽ വരുത്തുന്നതിനും ജില്ലാടിസ്ഥാനത്തിൽ യോഗം ചേരുമ്പോൾ എം.എൽ.എ.-മാരെയും പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റ്, സെക്രട്ടറി, എന്നിവരെയും ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിനം വകപ്പിൽ നിന്നം പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (പി & ഡി) യെ പദ്ധതി ഏകോപന ചൂമതല നൽകുന്നതിനും യോഗത്തിൽ തീരുമാനമായിട്ടുണ്ട്. മനഷ്യ-വന്യജീവി ലഘൂകരിക്കുന്നതിന് സംഘർഷം വനാതിർത്തി പങ്കിടുന്ന പഞ്ചായത്തകളിൽ തദ്ദേശീയരും ജനപ്രതിനിധികളം വന ഉദ്യോഗസ്ഥരും ചേർന്നുള്ള ജനജാഗ്രതാ സമിതികൾ 7-2-2017-ലെ സ.ഉ.(സാധാ) നമ്പർ 51/2017/വനം പ്രകാരം രൂപീകരിച്ച് 2017 മുതൽ പ്രവർത്തിച്ച് വരുന്നുണ്ട്. മുനിസിപ്പൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റ്/ ചെയർപേഴ്ലൺ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് വൈസ് പ്രസിഡന്റ് / മുനിസിപ്പൽ വൈസ് ചെയർപേഴ്ലൺ ഉപാദ്ധ്യക്ഷനം ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് മെമ്പർ, ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് മെമ്പർ എന്നിവർ 246 ജനജാഗ്രതാ സമിതികൾ നിലവിൽ സംസ്ഥാനത്ത് ത്രപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജനജാഗ്രതാ സമിതികൾക്ക് മനുഷ്യ-വനൃജീവി സംഘർഷം കറയ്ക്കുന്നതിലുള്ള ഉത്തരവാദിത്തങ്ങളം കടമകളം ചുവടെ ചേർക്കുന്നു :

വന്യജീവി ആക്രമണമുണ്ടാകന്ന മേഖലകളിൽ വനം വകപ്പിന്റെ ജനകീയ മുഖമായി പ്രവർത്തിച്ച് ജനങ്ങളെ സഹായിക്കുക, പ്രദേശത്തിന് ഏറ്റവും യോജിച്ച പ്രതിരോധ മാർഗ്ഗങ്ങളെക്കുറിച്ച് വനം വകപ്പിനെ അറിയിക്കുക, മൂന്ന് മാസത്തി ലൊരിക്കൽ യോഗം കൂടി വേണ്ട ശിപാർശകൾ വനം വകപ്പ് ഡിവിഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർക്ക് നൽകുക, നിലവിൽ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള ഫെൻസിംഗ് ഉൾപ്പെടെയുള്ള പ്രതിരോധ മാർഗ്ഗങ്ങൾക്ക് കേടുപാടുകൾ സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ആ വിവരം ബന്ധപ്പെട്ട റെയിഞ്ച് ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസറെ അറിയിക്കുകയും കമ്മിറ്റിയിൽ ചർച്ച ചെയ്ത് പരിഹാര മാർഗ്ഗങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്യുക, വന്യജീവി ആക്രമണമുണ്ടാകന്ന പക്ഷം സ്ഥലത്തെത്തി വേണ്ട നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാൻ വനം വകുപ്പിനെ സഹായിക്കുക, വനാതിർത്തി പങ്കിടുന്ന മേഖലകളിൽ വന്യു അവബോധം സൃഷ്ടിക്കുന്ന വകപ്പിന്റെ നടപടികളിൽ പങ്കാളികളാകുക, വന്യ ജീവികൾ കാടിന് പുറത്തേയ്ക്ക് വരുന്നത് തദ്ദേശവാസികളെ മുൻകൂട്ടി അറിയിക്കുന്നതിനുള്ള എസ്.എം.എസ്. അലർട്ട് സിസ്റ്റം തുടങ്ങിയ സംവിധാനങ്ങളുടെ പ്രവർത്തക്ഷമത ഉറപ്പ് വരുത്തുക.

വന്യജീവി ആക്രമണങ്ങളിൽ നിന്ന് സംരക്ഷണം

191(937) <u>ശ്രീ. സനീഷ്കമാർ ജോസഫ്</u>: താഴെ കാണന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക് വനം-വന്യജീവി വകപ്പമന്ത്രി സദയം മറുപടി നൽകമോ:

(എ) അതിരപ്പിള്ളി, വാഴച്ചാൽ, ചാലക്കുടി വനമേഖലയോടനബന്ധിച്ചുള്ള ജനവാസകേന്ദ്രങ്ങളിൽ അധിവസിക്കുന്നവർക്ക് വന്യമൃഗങ്ങളിൽ നിന്നും നേരിടേണ്ടി വരുന്ന ഭീഷണിയും ജീവഹാനിയും കൃഷിനാശവും സംബന്ധിച്ച് നിരന്തരമായി ഉയർന്നു വരുന്ന പരാതികൾ ഗൗരവത്തിലെടുക്കുമോ?

ഗൗരവത്തിൽ എടുത്തിട്ടുണ്ട്.

(ബി) വനൃജീവികളുടെ ആക്രമണങ്ങളിൽ നിന്ന് ജനങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കു ന്നതിന് നിലവിലുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ എന്തെല്ലാമാണ്; ജനങ്ങളെ സംരക്ഷി ക്കുന്നതിന് അവ പര്യാപ്തമാണോ; ഇല്ലെങ്കിൽ മെച്ചപ്പെട്ട മാർഗ്ഗങ്ങൾ അവലംബി ക്കുമോയെന്ന് വൃക്തമാക്കുമോ?

വന്യജീവികളുടെ ആക്രമണങ്ങളിൽ നിന്ന് ജനങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് നിലവിലുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്ന - വന്യമൃഗങ്ങളുടെ നാട്ടിലേയ്ക്കള്ള പ്രവേശനം തടയുന്നതിനായി വനാതിർത്തികളിൽ സൗരോർജ്ജ വേലി, ആന പ്രതിരോധ മതിലുകൾ, കിടങ്ങുകൾ, ക്രാഷ്ഗാർഡ് റോപ്പ് ഫെൻസിംഗ്, റെയിൽ ഫെൻസിംഗ്, ജൈവവേലി എന്നിവ നിർമ്മിക്കുകയും അറ്റകറ്റപ്പണികൾ നടത്തി പ്രവർത്തനക്ഷമമാക്കുന്നമുണ്ട്. വന്യമൃഗങ്ങളുടെ സാന്നിദ്ധ്യം മുൻകൂറായി അറിയി ക്കുന്നതിനായി ഏർളി വാർണിംഗ് സിസ്റ്റം വനത്തിനോട് ചേർന്നുള്ള ജനവാസ മേഖലകളിൽ നടപ്പാക്കിയിട്ടുണ്ട്. നാട്ടിലേക്ക് ഇറങ്ങുന്ന വന്യജീവികളെ കാട്ടിലേയ്ക്ക് ഇരത്തുന്നതിനായി വിവിധ പ്രദേശങ്ങളിൽ 13 സ്ഥിരം/താത്കാലിക റാപ്പിഡ് റെസ്പോൺസ് ടീമുകൾ പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു. പ്രശ്നക്കാരായ ആനകളെ റേഡിയോ കോളർഘടിപ്പിച്ച് സഞ്ചാരപഥം നിരീക്ഷിച്ച് വനാതിർത്തിയിലെ താമസക്കാർക്ക് മുന്നറിയിപ്പ് കൊടുക്കുന്നതിനം സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. കാട്ടാന പ്രശ്നം ത്രക്ഷമായിട്ടുള്ള പാലക്കാട്, വയനാട് ജില്ലകളിൽ കുകിയാനകളെ ഉപയോഗിച്ച് പ്രശ്നക്കാരായ കാട്ടാനകളെ തിരിച്ച് കാട്ടിലേയ്ക്ക് ഇരുത്തുന്നതിനായി കുകി സ്ക്വാഡുകളം പ്രവർത്തിച്ച വരുന്നണ്ട്. സ്ഥിരമായി ജനവാസ കേന്ദ്രങ്ങളിലിറങ്ങുന്ന